

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Omittens seu non prohibens, quod quis debet ex charitate, n. 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

Superius *h* item per aliam occasio-
nem advertimus, negligentiam ejus-
dem gradus, quæ in rebus non magni
momenti est peccatum leve, esse cul-
pam mortalem in rebus majoris pon-
deris.

h sup. l. 1. c. 3. §. 7. v. depositum.

9. Huc pertinet, si quis occidatur
ex notabili culpa domini, nutrientis
animalia periculosa, & ea non custodi-
entis, de qua re pluribus non multo
post. Huc, si quis innocens condem-
netur ad mortem, ex gravi injuria ad-
vocati: huc, si quis infirmus moria-
tur ex notabili negligentia medici; huc
ij omnes, in quibus adest obligatio ex
justitia vel quasi justitia. Nam pro-
pterea Layman, *l* idem putat esse sen-
tiendum de liberis comparatione pa-
rentum, & contra: cum inter illos non
solum intercedat vinculum charitatis,
sed quasi justitiæ obligatio natu-
ralis: quare si mulier manifestet
Patri propositum procurandi abor-
tum, prole jam animata, & pater non
impediat, si possit, irregularis fiet, ex
Layman citato, quia obligatur impe-
dire ex quasi justitia; licet neget Lessi-
us; *m* quod utrumque esse probabi-
le, docet Dicastillus.

*i Inf. c. 4. §. 8. an. 8. l. Laym. l. c.
c. 4. n. 8. cum Rodr. & Avila. m Less.
i. 2. c. 9. n. 4. n. Dicast. l. c. n. 220.*

Quarta Regula.

*Omittens seu non prohibens, quod quis de-
bet ex charitate.*

10. Omittens aliquid agere, ad quod

ex charitate quis tenebatur, si ex hac o-
missione sequatur, seu sequi mors vel
damnum probabiliter poterat, peccat,
juxta gravitatem omissionis, modo
dicto num. 8. Talis esset is, qui cum
posset, non succurreret extrema neces-
sitate laboranti, unde si mors sequatur,
erit homicida. Talis item, si quis non
reveler, cum possit, insidias alteri pa-
ratas, unde sequatur ejus occisio. Talis
(ex Layman, *o* licet refragetur Sua-
rez *p*) qui hominis occisionem impe-
dire volentem, maligna dissuasionem,
ab hoc opere charitatis avertit.

*o Laym. li. c. p. Suar. to. 5. d. 45.
sec. 4. nu. 3. add. a Laym. l. c.*

18. Discrimen autem, quod inter-
cedit inter omittentem actionem de-
bitam ex justitia, de quo in regula
precedenti, & omittentem actionem
debitam solum ex charitate, de quo
hic agimus, est valde notabile. Licet
enim ex utraque omissione, si sequa-
tur occisio, homicidium tibi impute-
tur, tamen, quando teneris non omit-
tere ex sola charitate, non *q* obligaris
ad restitutionem damnorum, quæ ex
illo homicidio, seu actione, etiam mor-
tali peccaminosa, fortè proveniunt,
nec incurris ullam irregularitatem,
si homicidium non *r* intendisti, cum
utriusque sis reus, si per peccatum
mortale omittas, quando teneris ex
justitia. Ratio datæ doctrinæ est, quia
homicidium propriè peccatum est op-
positum justitiæ; quare quando non
est contra justitiam, non potest se-
cum ducere poenam, quæ debeat
ex justitia, qualis est poena restitu-
tionis, nec irregularitatem, quæ cū sit
odiosa

odiosa, solum intelligitur imposita proprie dicto injusto homicidio.

¶ *Gasp. Hurtad. d. 2. de irreg. diff. 6. n. 22. Turr. de cons. l. 9. d. 63. d. 4. ex Vasq. p. 2. d. 100. nu. 4. contra Suarium & Avil. Dianam cit. à de Lugo mox cit. de Lug. t. 1. de just. d. 6. sec. 7. nu. 94. Dicast. l. c. n. 194.*

Quando autem hoc homicidium dicendum sit ex proposito, quando casuale. ut videatur, an Episcopus possit ejus irregularitatem dispensare, si sit occultum, potest colligi ex dictis nu. 2. sed distinctius vide apud Castropalaum. f.

¶ *Cast. t. 6. d. 6. p. 15. nu. 6. & apud Dian. p. 10. tr. 11. ref. 20.*

§. II.

Praxis, qua explicari homicidium injustum oporteat in Confessione.

1. **P**residebat illustriss. D. Io. Torrisglia Archiepiscopus Montis regalis examini eorum, qui sacris initiari postulabant, aderantque de more examinatores, inter quos ego minimus assidebam. Semel cum cæteris sese examini obtulit Diaconus quidam non multæ ætatis, utpote paucis ante diebus aptos ad Sacerdotium annos assecutus; qui, ut à me interrogatus fuit, ecceinam facultati operam navaverit? Respondit: Sacra Theologiæ, ac præsertim casibus conscientiæ. Hæsi ad illam expressam nominatamque casuum mentionem: atque ut quantum re ipsa adolescens in

ea disciplina profecerit, explorarem: dixi: quæ igitur ratione te gereres, si ad te inter Confessarios jam ascriptum poenitens accederet, qui hominem se occidisse fateretur? Respondit: certe laudare eos Confessarios non possum, qui unicam dumtaxat, hujus præsertim criminis delationem, in tanto tribunali sufficere, minus prudenter putant. Quinque enim interrogationes sunt superaddendæ, nisi si quando ex circumstantiis, qualitateve personæ, temporis, loci, vel similium, aliqua ex illis, quia res sit explorata Confessario, prætermittenda videatur.

2. Prima est, de circumstantia personæ poenitentis, nimirum an sit Clericus, an Sacerdos? ut nimirum, quæ ratione in irregularitatem inciderit, & an in irregularitate sacrificium celebraverit, quod fuisset novum peccatum, innotescat.

3. Secunda, de circumstantia personæ, quæ interempta est: in qua sunt distinguenda quinque genera personarum, quæ speciatim sunt Sacerdoti aperienda. Primum est, ratione conjunctionis, ut si pater, mater, uxor, filius vel alij notabiliter conjuncti, occisi fuerint: tunc enim homicidium non solum peccatum esset contra justitiam, sed etiam a adversus pietatem parentibus debitam: secundum, ratione status, ut si sit Clericus vel Monachus; est enim ejusmodi homicidium in specie sacrilegij contra Religionem, & incurritur excommunicatio Pontifici summo reservata, in c. Si quis suadente: tertium, ratione dignitatis, ut si sit Episcopus, Archiepiscopus, Patriarcha,